

JAARREKENING 2009 IN EEN OOGOPSLAG

1. Algemeen

1.1. Inleiding

Het jaar 2009 was een zwaar financieel jaar. De gevolgen van de economische crisis lieten zich in de loop van 2009 duidelijk gelden. In de Hoeksche Waard steeg het aantal WWB uitkeringen met ruim 12% en veroorzaakte een tekort op het in oktober 2009 vastgestelde rijksbudget WWB-inkomen van ruim 750.000 euro. Op de hoogte van deze rijksbijdrage in de kosten van WWB uitkeringen, heeft de gemeente geen invloed. Het verdelingsmodel zorgt ervoor dat je minder budget krijgt wanneer je succesvol mensen laat uitstromen naar werk. Om financieel uit te komen moet je elk jaar net iets meer dalen dan landelijk. Door de crisis is dat dus niet gelukt. Daarnaast was het regionale budget van de bijzondere bijstand (uitgevoerd onder de naam TBK) onvoldoende om het succes van het bereiken van de doelgroep met het verruimde beleid te kunnen volgen. Op dit budget komen we met elkaar structureel 300.000 euro tekort. Het zal duidelijk zijn dat er gekozen moet worden om of de uitgaven te beperken, door het beleid aan te passen, of het budget structureel te verhogen.

Ondanks de stijging van het aantal klanten in diverse regelingen, de toegenomen aanvragen voor een bijstandsuitkering, verzoeken tot schuldhulpverlening en aanvragen bijzondere bijstand zijn we er in geslaagd onze organisatiekosten in toom te houden.

Voor 2009 kunnen we het tekort van ruim 1 miljoen euro nog uit de opgebouwde reserves compenseren.

1.2. Inhoud programma's

Wij zorgen voor het verlenen van bijstand aan personen die niet zelfstandig in hun bestaan kunnen voorzien, werken hard aan het re-integreren van werklozen (waaronder Niet-Uitkerings-Gerechtigden - NUG-ers) en bieden een sociaal beleid voor mensen die door omstandigheden in financiële problemen dreigen te raken of zijn geraakt. Hiervoor zetten we een sociaal minimabeleid in met daarin een programma bijzondere bijstand. Tevens bieden we schuldhulpverlening aan voor personen die in financiële problemen zijn geraakt en die zonder hulp de ontstane schulden niet op kunnen lossen.

Naast een sociaal gezicht voor de doelgroepen die dit hard nodig hebben, zijn we vooral gericht op het voorkomen dat mensen in de uitkering komen (poortwachterfunctie). Komt men in de uitkering dan is er een streng doch rechtvaardig uitstroombesluit.

De Regionale Sociale Dienst Hoeksche Waard beoogt het bevorderen van de maatschappelijke en economische zelfstandigheid van de inwoners binnen de Hoeksche Waard, gekoppeld aan een zo hoog mogelijk serviceniveau.

We streven naar een sociale dienstverlening welke in staat is op hoog niveau diensten te verlenen aan diegenen die door omstandigheden niet of in onvoldoende mate zelfstandig kunnen voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan.

Bovengenoemde activiteiten zijn opgenomen en onderverdeeld in de volgende drie programma's:

1. Werk en Activering
2. Inkomen
3. Zorg

Wij lichten de inhoud en doelstellingen van de programma's hieronder kort toe. We zullen daarbij aangeven wat de status is van de doelstellingen die geformuleerd zijn in de begroting 2009.

2. Programma Werk en activering

Met het programma Werk en Activering willen we het bijstandsvolume beter beheersen en feitelijk gezien willen we beter presteren dan het landelijke gemiddelde. Zo kunnen we binnen de financiële kaders van de budgettering blijven. Instrumenten hiervoor zijn:

- a. Instroom voorkomen door aan de poort (Frontoffice) direct te bemiddelen, hoogwaardig te handhaven en deelname aan Werkwaard (Work First principe) te realiseren.
- b. Uitstroom bevorderen door de re-integratieladder optimaal en maatwerkgericht te doorlopen. Uitstroom naar regulier werk is einddoel.

2.1 Inzet product re-integratie

Doel: Met behulp van trajecten de financiële zelfstandigheid van uitkeringsgerechtigden door uitstroom naar tijdelijk of vast werk te bevorderen.

Operationele doelstellingen:

1. We vormen één organisatie naar buiten toe als Werkplein Hoeksche Waard.
We hebben in 2009 het Werkplein Hoeksche Waard weten open te houden en een samenwerkingsovereenkomst voor 2010 afgesloten met het UWV-werkbedrijf. Vanaf 2010 wordt het gehele Werkplein onder directe aansturing van de RSD HW gebracht.
2. Het Ondernemers Centrum Hoeksche Waard (OCHW) is operationeel.
Het realisatie proces van het OCHW is uit handen van de RSD HW gehaald. OCHW als werkvorm voor samenwerking tussen bedrijfsleven, gemeenten en RSD HW is inmiddels van de baan. De RSD HW heeft niet stilgezeten en heeft haar Matchingunit in 2009 ontwikkeld naar het contactcentrum met het bedrijfsleven voor arbeidsmarkt zaken.
3. In 2009 komt er een rapport over mogelijk verbreding van de taken van het OCHW.
Besloten is geen OCHW op te starten.
4. Het project ESF 'van belemmering naar werk' wordt met ingang van 01-05-2009 succesvol afgerond. De doelstellingen zijn behaald.
Door wijzigingen van de administratieve vastlegging vanuit het ministerie heeft de RSD HW het ESF project stopgezet. De doelgroep benadering en doelstellingen zijn wel voortgezet en vormen inmiddels een integraal onderdeel van het re-integratiebeleid van de RSD HW.
5. Het project ESF 'werken aan werk' wordt met ingang van 01-05-2009 succesvol afgerond. De doelstellingen zijn behaald.
Zie beantwoording bij 4.
6. Het Entreeprogramma in ATC Werkwaard bevat een volwaardig trainingprogramma om klanten voor te bereiden op herintreding op de arbeidsmarkt.
Met de realisatie van het maatschappelijk activiteiten centrum Talentenwaard is het Entreeprogramma in uitvoering gegaan op Talentenwaard.
7. De wijze waarop het participatiefonds beleidsmatig wordt ingevuld staat vast. Het beleid is in overleg met de beleidsmedewerkers van de gemeenten vormgegeven. .
De beoogde ontschotting binnen het participatiefonds is met de komst van het participatiebudget praktisch gezien een te verwaarlozen argument. Werkdeel budget voor re-integratie en bestemd budget voor inburgering en educatie. Voor inburgering zetten we al duale trajecten in en de educatiebehoefte is afgestemd met gemeentelijk beleid.

2.2 Inzet product Inburgering

Doel: Inburgering aanbieden met als doel een eerste en belangrijke stap naar maatschappelijke participatie en volwaardig burgerschap te verkrijgen.

Operationele doelstellingen:

1. Uitvoeren van het deltaplan inburgering.
Het Deltaplan is uitgevoerd, de achterstanden zijn weggewerkt.
2. Ondersteuning inwoners die nieuw zijn in onze maatschappij en vallen onder de Wet Inburgering.
Is ingebed in werkprocessen, continu proces.
3. Terugdringen van uitval onderwijstraject inburgering door dualtraject aan te bieden.
Door het combineren van inburgeringcursussen met een werktraject wordt de realisatie van beide onderdelen sterk verbeterd.
4. Overdracht van nieuwkomers naar werk, dan wel doorstroom naar beroepsgerichte vervolgopleiding.
Het hebben van werk bevordert het integratieproces van de nieuwkomer. Het werkproces inburgering zorgt voor gerichte overdracht naar verdere beroepsgerichte studie, bemiddeling naar werk en/of activeringstrajecten in Talentenwaard.
5. Betere beheersing van de Nederlandse taal, waardoor deelname aan de samenleving gemakkelijker wordt.
Integratie begint bij taal, de algemeen geaccepteerde basis voorzieningen in Nederland zijn echter te weinig om de participatie te vergroten. Door extra Nederlandse taal te integreren met activeringstrajecten en niveau 3 aan te bieden, geven wij officieel uitgeburgerde inburgeraars een beter uitgangsniveau om te slagen in onze samenleving.
6. Informeren, faciliteren en handhaving op de WI (Wet Inburgering)
Is uitgevoerd. De inburgeringsplichtigheid kan 24 uur per dag worden besproken in een virtuele chatoplossing (Digi-Joop) met een inburgeringadvies als resultaat.
7. De werkzaamheden van de interne en externe ketenpartners met zorg af te stemmen op de uitvoering en resultaten van de Wet Inburgering.
De afstemming met ketenpartners is geoptimaliseerd.
8. Bij het faciliteren van trajecten nauwe afstemming met andere beleidsdoelen (WEB, WMO, WWB en Emancipatie) na te streven om het rendement van de faciliteit zo groot mogelijk te laten zijn. *De WWB en de WEB zijn direct te beïnvloeden onderdelen en zijn op elkaar afgestemd. Emancipatie is verweven in de inburgering en WEB cursussen. Er is een verwijzingsfunctie naar Wmo faciliteiten.*

2.3. Inzet product volwasseneneducatie (WEB).

Doel: Bevorderen van maatschappelijke participatie door het bieden van educatiemogelijkheden om ontbrekende kennis en vaardigheden te verwerven.

Operationele doelstellingen:

1. Optimalisering kennismanagement Hoeksche Waard. De in kaart gebrachte discrepantie tussen onderwijs en arbeidsmarkt hanteren om juist deze competenties met voorrang in het educatief stelsel op te nemen.
Met de inzet van de Matchingunit en de samenwerking met het UWV-werkbedrijf is het zicht op discrepanties op de arbeidsmarkt vergroot. De inzichten worden gebruikt bij bemiddeling en scholing, voor groepen en individuele toepassingen. Tevens worden op basis hiervan bemiddelingsarrangementen bedacht.
2. Realiseren partnership met onderwijsinstelling in de Hoeksche Waard.
Met ROC en diverse particuliere instellingen worden er opleidingen verzorgd. Er is geen sprake van een partnership met 1 instelling er zijn diverse samenwerkingsvormen om gecertificeerde opleidingen te realiseren.
3. Visie op volwasseneneducatie maken samen met de beleidsmedewerkers van de gemeenten.
Educatie 2009 is afgestemd in overleg met gemeentelijk beleid.
4. Aansluiting zoeken met scholen om schooluitval tegen te gaan.
In het kader van een onderzoek naar jeugd en participatie in de samenleving, zijn contacten en afspraken met het onderwijs in de Hoeksche Waard gemaakt.
5. Doelgroep laaggeletterden plan van aanpak maken samen met ketenpartners.
Vooralsnog is er veel aandacht gegeven aan de vreemdelingen die laaggeletterd zijn. Een concreet aanvalsplan laaggeletterden is nog in ontwikkeling met het Da Vinci college.
6. Bevorderen leven lang leren en volwaardige participatie aan de samenleving door inzet van WEB gelden (funderende educatie).
Zijn we continue mee bezig binnen de WEB. Met deze insteek wordt de volwasseneneducatie aangeboden.
7. Volledige en volwaardige benutting WEB gelden door contact te zoeken met stichtingen, verenigingen en maatschappelijke organisaties en beoordelen welke vraag naar educatie er ligt.
Is gelukt. Ook in 2009 is het scholings budget volledig besteed.
8. Volledige en volwaardige benutting WEB gelden door contact te zoeken met stichtingen, verenigingen en maatschappelijke organisaties en beoordelen welke vraag naar educatie er ligt.
Is gelukt. Ook in 2009 is het scholingsbudget volledig besteed.

3. Programma Inkomen

Met het programma Inkomen wordt de inkomenswaarborg van de WWB vormgegeven. De wettelijke voorschriften ten aanzien van de Wet Werk en Bijstand zullen naar verwachting de komende jaren geen grote wijzigingen ondergaan. De IOAW heeft door de komst van de WIA weinig nieuwe instroom en de IOAZ zou kunnen verdwijnen door de komst van nieuwe wetgeving voor zelfstandigen (WIZ). Bij het handhaven van de regels zal telkens gebruik worden gemaakt van de voortschrijdende technische en juridische mogelijkheden ten aanzien van elektronische bestandsvergelijking.

3.1. Inzet product: Inkomenswaarborg

Doel: realiseren van een doelmatige en rechtmatige uitvoering van de uitkeringsregelingen WWB, IOAW en IOAZ in combinatie met hoogwaardige handhaving.

Operationele doelstellingen:

1. Financiële fout WWB inkomen verantwoording beneden de 0,5%.
De interne controle heeft vastgesteld dat er geen financiële fout van meer dan 0,5% op de WWB inkomensverstrekking rust.
2. Tijdig verstrekken van de uitkering
100 % binnen de wettelijke termijn.
3. Tijdige afhandeling WWB aanvragen.
100% binnen de wettelijke termijn.
4. Klanttevredenheid rapportcijfer minimaal 6,5
Klanttevredenheid wordt begin 2010 gemeten.
5. De wet eenmalige uitvraag gegevens is geïmplementeerd volgens de norm.
Is uitgevoerd.
6. Het digitaal klantdossier wordt optimaal gebruikt.
*Het Digitaal klantdossier wordt middels actuele koppeling automatisch gevuld.
Aanpassingen zijn geregeld nodig, daar het aantal functionaliteiten nog steeds groeit.*

In 2009 is het aantal bijstandsuitkeringen voor het eerst sinds 2004 gestegen en wel met ruim 12%. Landelijk is de toename van de WWB uitkeringen met 9% gestegen. Het aantal aanvragen is in 2009 t.o.v. 2008 met 18% gestegen tot 291 aanvragen. Het aantal toekenningen was met 225 in ieder geval 55 meer dan de uitstroom uit de uitkering. Ten opzichte van 2008 is de instroom in WWB gestegen met 22% en de uitstroom gedaald met 37%.

4. Programma Zorg

Met het programma Zorg wordt uitvoering gegeven aan de taak om er voor te zorgen dat inwoners actief deel kunnen nemen aan onze samenleving. Voorlichting aan inwoners is een instrument om doelgroepen te bereiken en te wijzen op de mogelijkheden de financiële positie te verbeteren en de maatschappelijke participatie te behouden dan wel te vergroten. Daarnaast willen we preventieve activiteiten inzetten om te voorkomen dat burgers in de problemen komen vanwege schulden.

4.1. Product: Tegemoetkoming Bijzondere Kosten (TBK)

Doel: Het verbeteren van de inkomenspositie van minima en het verbeteren van problematische leef- en of levensomstandigheden door het leveren van individuele of collectieve bijstandverlening.

Operationele doelstellingen:

1. Voorlichting geven over de mogelijkheden die er zijn voor inwoners van de Hoeksche Waard om iets te doen aan hun financiële of sociale situatie.
Het boekje €extra Waard is ruim verspreid en onder aandacht gebracht door publicaties in kranten.
2. Verbeteren van het bereik van kwetsbare doelgroepen.
Door gerichte advertenties en inschakeling van diverse organisaties.
3. Actief minima opsporen met behulp van digitale ontsluiting.
Digitale koppelingen met diverse systemen tot stand gebracht om constant signaal functies te realiseren (IB) of incidentele bestandsuitwisseling (Belastingdienst, WHW).
4. Gunstige polisvoorwaarden realiseren voor minima door Collectieve ziektekostenverzekering te faciliteren.
Collectieve ziektekostenverzekering gerealiseerd.
5. Structurele bijdrage realiseren voor chronische zieken en gehandicapten.
Door het bereik te vergroten en structureel een bedrag beschikbaar te stellen is deze doelstelling gerealiseerd.
6. Er is een vervangend instrument voor de voedselbank binnen de RSD HW.
De RSD heeft een onderzoek verricht naar de activiteiten van de voedselbank om de eventuele gaten in de reguliere dienstverlening op te sporen en waar mogelijk te dichten. De gewenste samenwerking om klanten van de voedselbank te ondersteunen om de problemen structureel aan te pakken in plaats van alleen aan symptoombestrijding te doen is nog niet gerealiseerd.
7. Er is een loket waar alle burgers van de Hoeksche Waard met vragen over voorzieningen en belastingzaken naar toe kunnen.
Deze functie zal experimenteel vorm krijgen in 2010 en worden gefinancierd via extra armoede bestrijdingsgelden. De digitale chat ondersteuning, om op eenvoudige wijze moeilijke formulieren ingevuld te krijgen is wel gerealiseerd t.a.v de TBK voorziening.
8. De schoolgaande kinderen van gezinnen met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm in de Hoeksche Waard kunnen volwaardig meedraaien in het onderwijs.
In 2009 is onderzocht op welke wijze de participatiegraad van kinderen kan worden vergroot. In dit kader zijn alle scholen bezocht en zijn belemmeringen in verwijzingsverkeer opgespoord en gerouteerd.

9. De kinderen van gezinnen met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm kunnen volwaardig deelnemen aan sport of andere activiteiten.
Het bij 8 genoemd onderzoek bevat tevens een voorstel over het oprichten van het Jeugd Participatiefonds Hoeksche Waard. Voor 2010 is besloten een experiment uit te voeren.
10. De Rotterdampas heeft een volwaardige Hoeksche Waard editie.
Is niet gerealiseerd. Te weinig bedrijven zijn gevonden die mee willen werken om naast de Rotterdamse voorzieningen een aantrekkelijk Hoeksche Waard aanbod te genereren.

4.2. Product Schuldhulpverlening

Doel: Bieden van schuldhulpverlening (bemiddeling, regeling en sanering van schulden) aan de inwoners van de Hoeksche Waard en het bevorderen van de financiële zelfstandigheid.

Operationele doelstellingen:

1. De preventie op complexe schuldenproblematiek heeft de prioriteit boven de schuldhulpverlening. Jongeren worden bereikt via scholen, ouders worden bereikt via maatschappelijke instanties. *De toename van de aanvragen tot schuldhulpverlening in 2009 en het tegenhouden dan wel wegwerken van wachtlijsten heeft het preventie programma enigszins verstoord. Wel is aangesloten bij landelijke campagnes.*
2. Er is een duidelijk preventieprogramma opgezet en het draait in de praktijk. *De dienstverlening was vooral nodig om aanvragen te verwerken, daardoor is het niet gelukt een preventie planning van de grond te krijgen.*
3. Cursus 'omgaan met geld' is voor iedere burger in de Hoeksche Waard toegankelijk. *Is gerealiseerd, de cursus start 2 keer per jaar.*
4. Budgetadvies gesprekken vinden plaats binnen de zorgklokken in de Hoeksche Waard. *Deze doelstelling is niet gerealiseerd. In 2010 start een experiment met de gemeente Cromstrijen voor een verbreed zorgloket.*
5. De afdeling Budgetbeheer en schuldhulpverlening heeft een professionele adviseringsrol bij maatschappelijke organisatie als het gaat om voorzieningen en schuldvraagstukken. *De organisatie heeft zich vooral gericht op de productie om de aanvragen zo goed mogelijk te verwerken. Naar buiten toe opereren gebeurt vooral in de context van het regelen van schuldproblemen.*
6. De samenwerking met maatschappelijke organisaties is structureel opgezet. *Structureel overleg met partners zoals maatschappelijk werk, thuisbegeleiding, en woningbouwverenigingen. Schuldhulpverlening is actief partner in de Bemoeizorg.*
7. De drempel tot verzoek om hulp bij de RSD HW wordt weggenomen door maatschappelijke organisaties als poort te gebruiken naar de hulpverlening (denk hierbij aan kerken, scholen, anbo's enz.). *Is constante aandacht met informerende activiteiten en overleg. Via het armoede onderzoek zijn de activiteiten van de schuldhulp dienstverlening bij deze "poorten" onder de aandacht gebracht.*
8. Geen wachtlijst. *Is in 2^e helft 2009 gerealiseerd door aanpassing werkwijze en door optimalisering van de personele bezetting.*
9. Intensieve deelname aan het zorgnetwerk. *Maakt permanent deel uit van zorgnetwerk.*

4.3. Product: WMO

Doel: Het uitvoeren van de backoffice WMO in de Hoeksche Waard, conform het contract. Verzorgen van het financiële verkeer, applicatie beschikbaarstelling/beheer en interne WMO controle.

Operationele doelstellingen:

1. Actueel houden van database Wmo en optimaliseren software voor werkprocesondersteuning.
Is gestandaardiseerde ondersteuning.
2. Leveren van gestandaardiseerde bestandsgegevens t.b.v. productmanagement.
Management informatie is in 2009 opnieuw afgestemd en geproduceerd.
3. Leveren van gestandaardiseerde rapportage interne controle.
Is conform afspraak gerealiseerd.
4. Ondersteuning geven aan de gemeenten waar nodig.
Is volop geleverd, alleen zijn de kosten en afrekening niet goed afgesproken tussen beide partijen. Wij vertrouwen erop dat de gemeenten de extra gemaakte kosten zullen betalen.

5. Financieel resultaat

Het jaar 2009 sluiten we af met een negatief resultaat van ruim 1 miljoen euro. Bij de begroting waren we nog uitgegaan van een klein positief resultaat.

Nadat de begroting 2009 was vastgesteld in de eerste helft van 2008, is de wereld flink veranderd onder invloed van de financiële crisis die na die tijd onderdeel is geworden van het dagelijks leven. De uitgangspunten die golden bij het opmaken van de begroting 2009, zijn door de economische crisis niet realistisch gebleken.

In de jaarrekening wordt uitgebreid ingegaan op de afwijkingen tussen de jaarrekening en de begroting, dus voor de details verwijzen we naar de “toelichting op de programmarekening” die is opgenomen in de jaarrekening 2009 van de Regionale Sociale Dienst Hoeksche Waard. Hier zullen we kort zijn over de samenstelling van het negatieve resultaat.

Het resultaat bestaat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

Uitgaven inkomensvoorzieningen boven niveau rijksbudgetten	750.000
Uitgaven voorzieningen TBK boven niveau gemeentelijk budget	300.000
Organisatiekosten boven niveau gemeentelijke bijdragen	50.000
	<hr/>
	1.100.000

Het tekort over het jaar 2009 zal ten laste gebracht worden van de reserves.

In de begroting 2009 zijn we uitgegaan van een kostendekkend budget op het gebied van uitgaven TBK en is er uitgegaan van een meer dan kostendekkend budget op het gebied van de inkomensvoorzieningen, waardoor er rekening is gehouden met een terugverdiencapaciteit die resulteerde in een klein positief resultaat.

5.1. Programmarekening

	Begroting 2009			Realisatie 2009		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma werk en activering	2.750.000	4.084.944	1.334.944-	4.367.739	5.836.234	1.468.496-
Programma inkomen	5.522.384	6.324.568	802.184-	5.988.926	7.866.859	1.877.933-
Programma zorg	547.239	1.598.447	1.051.208-	913.454	2.287.982	1.374.528-
Subtotaal programma's	8.272.384	12.007.959	3.188.336-	11.270.119	15.991.076	4.720.957-
Algemene dekkingsmiddelen:						
Saldo Financieringsfunctie	200.000	-	200.000	88.099		88.099
Saldo compensabele BTW en uitkering BTW compensatiefonds	-	-	-	-	-	-
Bijdrage deelnemende gemeenten	2.961.655	-	2.961.655	3.140.478	-	3.140.478
Overige algemene dekkingsmiddelen	59.318	-	59.318	396.735		396.735
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	3.220.973	-	3.220.973	3.625.312	-	3.625.312
Onvoorzien			-	-		-
Resultaat voor bestemming	11.493.357	12.007.959	32.637	14.895.431	15.991.076	1.095.644-
Toevoeging/onttrekking aan reserves						
Programma Sociale voorzieningen i.v.m. resultaatbestemming 2008						
Algemene reserve				343.832-		343.832-
Reserve WWB inkomensdeel				166.642		166.642
Reserve bijzondere bijstand			-	-	185.856	185.856-
Reserve BBK chronisch zieken				50.502		50.502
Reserve sociaal noodfonds						-
Reserve voorlichting inkomensondersteuning				75.000		75.000
Reserve Inburgering				237.544		237.544
Subtotaal mutaties reserves	-	-	-	185.856	185.856	-
Resultaat na bestemming	11.493.357	12.007.959	32.637	15.081.288	16.176.932	1.095.644-

5.2 Eigen vermogen per 31-12-2009

Eigen vermogen		
Reserve WWB inkomensdeel	1.252.748	
Reserve Bijzondere bijstand	185.856	
Reserve sociaal noodfonds	20.000	
Reserve inburgering	92.456	
Bestemmingsreserves per 31-12-2009		1.551.060
Resultaat na bestemming		1.095.644-
Totaal eigen vermogen		455.416

Na dekking van het tekort over het jaar 2009 blijft er een reservepositie over van € 455.416,- per 31-12-2009.